خبر

نرخ بهره در آمریکا افزایش یافت

● **تسنیم:** فدرال‌رزرو آمریکا برای اولین‌بار در حدود یک دهه گذشته، نرخ بهره را افزایش داد و نشان داد که باور دارد اقتصاد این کشور تا حد زیادی بر تاثیرات منفی بحران مالی سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۰۹ فائق آمده است. به گزارش رویترز، فدرال رزرو آمریکا روز چهارشنبه برای اولین‌بار نرخ بهره را افزایش داد. کمیته سیاست‌گذاری بانک مرکزی آمریکا محدوده نرخ بهره اصلی خود را ۰.۲۵ درصد افزایش داد و به ۰.۲۵ تا ۰.۵ درصد رساند و به بحث‌های طولانی در مورد اینکه اقتصاد آمریکا به اندازه کافی قوی هست تا بتواند افزایش هزینه استقراض را تحمل کند یا نه، پایان داد. جانت یلن، رئیس فدرال رزرو آمریکا در کنفرانس خبری‌ای که پس از اعلام تصمیم فدرال رزرو برگزار شد، گفت: «با توجه به اینکه اقتصاد (آمریکا) دارد خوب عمل می‌کند و انتظار می‌رود این روند ادامه داشته باشد، کمیته تشخیص داد که افزایشی جزئی در نرخ بهره یک اقدام مناسب است... ترمیم اقتصادی به روشنی راه طولانی‌ای را پیموده است.» در بیانیه فدرال‌رزرو با اشاره به «بهبود قابل توجه» بازار کار آمریکا و کاهش نرخ بیکاری به پنج درصد آمده است، سیاست‌گذاران «به نحو معقولی اطمینان دارند» که نرخ تورم در میان‌مدت افزایش خواهد یافت و به دو درصد هدف‌گذاری فدرال رزرو خواهد رسید. بانک مرکزی آمریکا تصریح کرده افزایش نرخ بهره یک شروع آزمایشی برای یک دور انقباضی «تدریجی» است و اینکه این بانک در تصمیم‌گیری برای اقدام بعدی خود نرخ تورم را که همچنان پایین‌تر از هدف‌گذاری‌ها قرار دارد، مدنظر قرار خواهد داد.

ایجاد کمپین در واکنش به مصوبه جدید کنگره آمریکا

● **ایسنا:** رئیس اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران مصوبه اخیر کنگره آمریکا را مخل روابط آزاد تجاری دانست و از کمپین «ضد مصوبه کنگره آمریکا» در اتاق بازرگانی خبر داد. محسن جلال‌پور با اشاره به مصوبه اخیر کنگره آمریکا مبنی بر ایجاد محدودیت درباره سفر به برخی کشورها از جمله ایران، برای ۳۸ کشوری که با آمریکا دارای قرارداد لغو روادید هستند، اعلام کرد: اتاق بازرگانی ایران با ایجاد این کمپین، قصد دارد به فعالان اقتصادی کشورهای اروپایی درگیر این مصوبه اطلاع‌رسانی داشته باشد تا آنان نیز با اطلاع این موضوع به دولتمردان خود در جهت حل این مشکل برآیند. وی اظهار کرد: مهم‌ترین و اصلی‌ترین اشکالی که این مصوبه ایجاد می‌کند، اخلال در روابط و تجارت آزاد است که به این ترتیب برای آمریکایی‌ها این امکان وجود دارد که به‌راحتی و بدون دغدغه وارد ایران شوند اما برای ۳۸ کشور اروپایی نگرانی‌هایی را ایجاد می‌کند. جلال‌پور افزود: اتاق بازرگانی ایران که به دنبال تجارت رقابتی در دنیاست این موضوع را مخالف تجارت آزاد، قوانین سازمان تجارت جهانی و آنچه در پروتکل‌های تجاری دنیاست، می‌بیند.

پوشش نوسان نرخ ارز از طریق انتشار اوراق ریالی

● **ایرنا:** رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: هر چند تصور بر این است که ارز در بورس پوشش نوسان نرخ آن (بازار مشتقه ارزی) معامله می‌شود، اما چنین قصدی نداریم و معاملات مبتنی بر اوراق ریالی خواهد بود. محمد فطانت درباره راه‌اندازی بازار پوشش نوسان نرخ ارز، افزود: برهمین‌اساس قرار است پوشش نوسان نرخ ارز از طریق انتشار اوراق آتی و اختیار معامله انجام شود که بیش از ۹۵ درصد این قراردادها به معاملات فیزیکی ارز منجر نمی‌شود. وی ادامه داد: بر پایه روش‌ها و سازوکارهایی که برای این امر تعبیه شده است، اگر در سررسید معامله‌ای صورت گیرد، آن معامله با ریال خواهد بود و هیچ ارزی ردوبدل نمی‌شود. فطانت یادآوری کرد: بازار پوشش نوسان نرخ ارز را به روش‌های مختلفی می‌توان راه‌اندازی کرد. یکی از بایسته‌های راه‌اندازی این بازار، تک‌نرخی‌شدن ارز است. اگر افق تک‌نرخی‌شدن ارز کوتاه‌مدت باشد و پس از رفع تحریم‌ها به این هدف دست یابیم، این بازار به‌سرعت راه‌اندازی می‌شود.

کاهش ۲۰ درصدی تحویل گاز به نیروگاه‌ها

● **فارس:** سرپرست شرکت مدیریت شبکه برق ایران با بیان اینکه شکایت سازمان محیط‌زیست باعث شد چند نیروگاه برق که از سوخت مازوت استفاده می‌کردند پلمب شوند، گفت: سوخت گاز تحویلی به نیروگاه‌ها محدود و از صد میلیون مترمکعب به ۸۰ میلیون مترمکعب رسید. رضا ریاحی گفت: این موضوع ما را مجبور می‌کند از سوخت مایع استفاده کنیم، این باعث می‌شود سطح مخازن سوخت نیروگاه‌ها کاهش یابد و لازمه آن این است که این مخازن مجددا با توجه به مشکلات حمل‌ونقل شارژ شوند که کار ساده‌ای نیست بنابراین هر میزان که در مصرف سوخت گاز دچار مشکل شویم، به‌طور طبیعی ریسک‌های عدم تأمین‌برق افزایش می‌یابد.

جوانان به دهک فقیر پیوستند

ادامه از صفحه ۵

به ارقام که نگاه کنیم، دهک اولیه متوسط روزی هشت گرم مصرف گوشت قرمز داشته یعنی در سال سه کیلوگرم. حتی اگر این صددرصد کم‌گویی داشته؛ چون مرسوم این است که خانوارهای کم‌درآمد برای بهره‌مندی از کمک‌های بیشتر هزینه‌ها را پایین اعلام می‌کنند، اگر این سه کیلوگرم را شش کیلوگرم کنیم، باز هم مصرف روزانه به‌شدت پایین است. در مورد گوشت مرغ که ارزش غذایی و پروتئینی خیلی کمتری از گوشت قرمز دارد، رشد مثبت است که نشان می‌دهد خانوار در برابر تورم کالاها از کالاهای باکیفیت به کالاهای باکیفیت پایین‌تر روی آورده و بنابراین گوشت مرغ به این دلیل افزایش مصرف دارد. در مورد شیر، دهک متوسط ۴۰ درصد کاهش مصرف داشته. دهک پایین که عمدتا سالمندان هستند بیش از ۴۸ درصد افت مصرف لبنیات به‌ویژه شیر داشته اما مصرف تخم‌مرغ را افزایش داده است. در بین دهک‌ها سهم دهک ضعیف (گروه اول) افزایش پیدا کرده که این امر می‌تواند مبین بالارفتن رفاه باشد، البته سال ۹۱ افت رفاه برای همه است و به نظر می‌رسد گروه فقیر، کمتر صدمه دیده چون یارانه‌ای که دریافت می‌کند برایش ارزشمند است. سن سرپرستان خانوار در دو دهک فقیر چهار سال جوان‌تر شده. در زمینه اشتغال هم در این سه دهک، از هر ۱۰ خانوار، شش نفر شاغل داشتیم که در سال ۹۲ به هفت نفر شاغل افزایش داشته است. بُعد خانوار از ۲.۷ به ۳.۴ افزایش پیدا کرده درحالی‌که تا قبل از سال ۸۸ متوسط سنی گروه اول از همه بیشتر و ۵۴ سال است، یعنی سالمندان بیشتر در دهک گروه فقیر متمرکز هستند اما الان جوان‌تر شده‌اند که نشان می‌دهد از دهک‌های بعدی به دهک پایینی منتقل شده‌اند.

طبقات جوان‌تر دهک دو و سه به دهک فقیر پیوسته‌اند

در واقع طبقات جوان‌تر گروه دو و سه در اثر بحران تورمی ۹۲ به گروه فقیر پیوسته‌اند. اینکه اشتغال هم بالا رفته تأیید همین مطلب است. در سال ۸۸ در ازای هر ۱۰ نفر خانوار، شش نفر شاغل بوده‌اند. این نسبت در سال ۹۲ از هر ۱۰ خانوار به هفت نفر رسیده و سه نفر هنوز هیچ اشتغالی ندارند. در واقع در شرایط رکودی، افراد اشتغالشان را از دست می‌دهند و به اشتغال‌های با دستمزد پایین‌تر راضی می‌شوند. بنابراین اینکه اشتغال دهک پایین، بالا رفته بهتر نیست چون نشان می‌دهد از دهک سوم و دوم به دهک اول پیوسته‌اند. در یک مطالعه دیگر، بررسی کردیم که در سال ۹۱، هدفمندی چه تأثیری بر خانوارهای کم‌درآمد داشته است. چون خانوارهای دهک‌های معمولی و پردرآمد خودشان را به‌سرعت با وضعیت تطبیق می‌دهند. خانوارهای ضعیف هستند که در تطبیق شرایط اقتصادی دچار کندی هستند. در قالب اینکه ادعا می‌شد پرداخت به گروه‌های فقیر انجام شده و در مقابل افزایش قیمتی هم بوده. در سطح کلان، سهم حساب‌های درون‌زا که تولید، مصرف، عوامل تولید و تولید مجدد است، از ۸۲ درصد در کل اقتصاد به ۷۹ درصد کاهش پیدا کرده و سهم حساب‌های برون‌زا که شامل مخارج و درآمدهای دولت، متغیرهای کنترلی که دولت می‌تواند در آن سیاست‌گذاری کند، درآمدهای نفت، صادرات و واردات است، بالا رفته است. انتظار این بود وقتی سهم این حساب‌ها بالا می‌رود، بخش درون‌زا فعال شود. درحالی‌که این اتفاق نیفتاد.

چرخش‌های اقتصادی هنگ کرده و با هم نمی‌چرخند

قیاس سال ۹۰ با سال ۸۰ نشان می‌دهد اگر در سال ۸۰، صد تومان یارانه یا بخشودگی مالیاتی داشتیم، اثرش در تولید ۲.۷۵ بود. اگر در سال ۹۰ همان صد تومان را به اقتصاد تزریق کنید، این رقم ۲.۳۵ خواهد بود یعنی اثرگذاری‌اش کم شده. در نتیجه چرخش‌های اقتصادی هنگ کرده و با هم نمی‌چرخند. یکی از دلایلی که باعث می‌شود نتوانیم با وجود اقدامات انجام‌شده از رکود خارج شویم این است که حرکت تقاضا اجازه رونق‌گرفتن بازار و سرعت‌گرفتن خروج از رکود را نمی‌دهد. علاوه بر آن مطالعات نشان می‌دهد دهک دهم (ثروتمند) نسبت به پرداخت یارانه نقدی، آسیب‌پذیری بیشتری داشته است. در مجموع، رفاه کاهش پیدا کرده اما رفاه پردرآمد بیشتر کاهش داشته است. از طرفی شاخص هزینه زندگی خانوار روستایی از خانوار شهری بیشتر افزایش داشته و این پدیده خیلی نادری است. از دیدگاه توزیعی هم شکاف بخش شهری، از دهک بالا به پایین افزایش پیدا کرده که نسبت مخارج دهک بالا به دهک پایین در سال ۸۸، ۱.۳۲ در مناطق شهری بوده که به ۱.۳۵ کاهش پیدا کرده و در مناطق روستایی این شاخص از ۱.۲۸ به ۱.۳۴ رسیده؛ یعنی باز هم شکاف بخش روستایی بیشتر شده یعنی نابرابرتر شده، درحالی‌که انتظار می‌رفت وقتی یارانه موادغذایی و گندم حذف شود، وضعیت آنها بهتر شود چون تولیدکننده گندم هستند، اما این اتفاق نیفتاده است به این دلیل که ساختار بخش کشاورزی بیشتر از حذف یارانه انرژی آسیب دید تا درآمدی که از محل گندم یا سایر محصولات کشاورزی به دست می‌آورد.

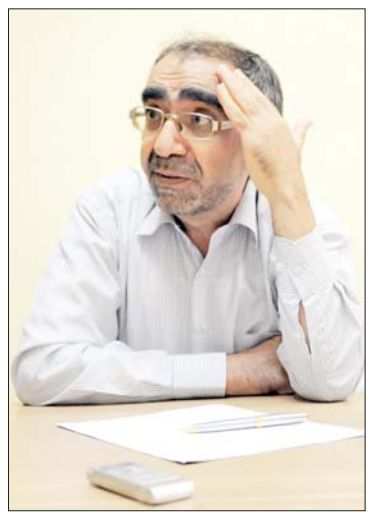

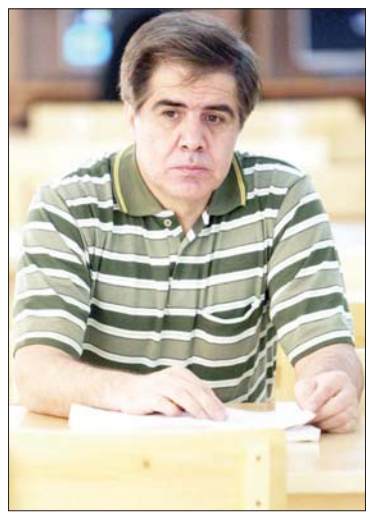

عباس شاکری، اقتصاددان:

در ایران کسانی بهره‌مند هستند که دستی در زنجیره خلق ارزش ندارند

در اقتصاد باید چهار سطح ترتیبی را موردتوجه قرار دهیم؛ نخست سطحی که در آن کار می‌کنیم که شامل مباحث خرد، کلان، مالیه، تجارت، پول، بانک و... می‌شود. سطح دیگر تطابق نظریات اجتماعی با شرایط اجتماعی هر محیطی است که جزء تولید علم است، یعنی نظریات اجتماعی ازجمله اقتصاد ایران هیچ‌کدام کلیشه‌ای نیست. منتها شرایط محیطی کمتر در معرض تحول است و عملا حالت باثبات پیدا می‌کند. سطح بعدی بنگاه‌های توزیع درآمد و عدالت است. یک سطح هم اقتصاد مقایسه‌ای است که نظام اجتماعی ما باید چه باشد. بنابراین دانش اقتصاد باید لایه‌ها را شامل شود. اگر می‌خواهیم برای توسعه کشور و برنامه‌های توسعه، جهت‌گیری‌های مؤثر داشته باشیم، نمی‌توانیم در سطح اول این مهم را انجام دهیم. یکی از اشتباهاتی که صورت می‌گیرد این است که با همان سطح اول می‌خواهیم همه این قلمروها را پوشش دهیم. به عقیده من در حوزه شناخت و کاربرد جنبه‌های پوزیتیو (اثباتی) و نرماتیو (دستوری) موضوعات اجتماعی را نمی‌شود از هم جدا کرد. موضوع این است که برخی معتقدند توسعه در دنیای جدید یک موضوع دل‌نوشته‌ای است و جامعه‌شناسی، علوم سیاسی و علوم اجتماعی باید دست به دست هم داده و توسعه را محقق کنند حتی اسمیت هم در این زمینه‌ها کوتاهی کرده. درحالی‌که ما می‌گوییم آنها بحث‌های زیادی مطرح کرده‌اند.

به‌هرحال در اقتصاد خودمان هم یکی از مباحثی که باید موردتوجه قرار بگیرد، توزیع درآمد است و رابطه‌اش با نقدینگی. در بسیاری از سال‌ها می‌بینیم رشد نقدینگی دو برابر تورم و تولید است و مهم این است که نقدینگی اگر تزریق شود، در دست چه کسانی قرار می‌گیرد. تحلیلگران خارجی گفته‌اند ما باید برای بازار سه‌میلیونی ثروتمندان برنامه‌ریزی کنیم. آیا پول در دست این سه میلیون قرار می‌گیرد که طبیعتا یا خودروی یک میلیاردی خریداری می‌کنند یا خانه‌های لوکس. نقدینگی اگر در دست طبقات پایین قرار بگیرد، سراغ سوپرمارکت می‌روند. حتی برای مبارزه با تورم باید دید نقدینگی در دست چه کسانی است و اینها کجا هستند. باید بدانید چقدر از درآمد در دست چند درصد است؛ مثلا ۲۰ درصد درآمد در دست چند درصد افراد است یا ۶۰ درصد درآمد چه نسبتی از درآمد کل را دارند. اگر این موضوع موردتوجه قرار نگیرد، آسیب‌های روحی و اجتماعی را به جامعه تحمیل خواهد کرد. حتی در سطح بین‌المللی هم اگر به این مسائل توجه نشود، ممکن است نظام بین‌الملل و امنیت بین‌الملل را دچار اختلال کند، چه رسد به داخل محدوده‌های ملی؛ بنابراین تعادل‌بخشی در اقتصاد بسیار ضروری است. بر اساس بررسی‌ها، بین سال ۷۲ تا ۹۲ بهای زمین ۱۰۷ برابر، مسکن ۷۶ برابر، اجاره‌بها ۶۱ برابر و شاخص قیمت‌ها ۳۷ برابر شده است. این اتفاق اولین کاری که می‌کند، تقاضای این بخش‌ها را دچار مشکل می‌کند. تأمین تقاضا الان یکی از مشکلات ماست. ما اقتصاد کنزی نیستیم که در همه زمینه‌ها از نظر دانش فنی تولید، قوی باشیم. متأسفانه کیفیت کالاهایمان به دلایلی پایین است و رقابت‌پذیر هم نیست درعین‌حال مشکل کمبود تقاضا هم داریم. توزیع درآمد، اینجا، خیلی حرف برای گفتن دارد. ما سیاست‌هایی اعمال می‌کنیم و بعد جلسه و سمینارهای عدالت آموزشی می‌گذاریم. گردانندگانش کسانی هستند که مبتکران شوک‌درمانی در اقتصاد کشور بودند. مدام در حال آزمودن آزموده‌ها هستیم. تناسب‌های ساده‌ای می‌بندیم و می‌گوییم باید فلان شوک را به اقتصاد وارد کنیم بعد متوجه می‌شویم هنجارگریزی، آسیب‌های اجتماعی، قانون‌گریزی و مشکل تقاضا داریم. یک روحیه مادی سیری‌ناپذیر در اقتصاد رها شده که نمی‌دانیم باید با آن‌چه کنیم. اسمیت آنجا بحث می‌کند که مولد و نامولد چه کسانی هستند و در اقتصاد کسانی که سودی می‌رسانند بهره‌مند هستند و صاحب درآمدهای بالا. چون همه‌چیز حساب و کتاب دارد. در این زنجیره خلق ارزش هرکسی به تناسب اهمیتش باید بهره‌مند شود، اما در اقتصاد ایران اتفاقا کسانی به‌شدت بهره‌مند هستند که هیچ دستی در امر زنجیره خلق ارزش ندارند. البته سرمایه‌داران و تولیدکنندگان هم هستند و پرونده‌هایشان خوب نیست اما باید اصلاحات را از آنها شروع کرد. بنابراین باید در تدوین برنامه‌های پنج‌ساله توسعه و سیاست‌گذاری‌هایمان به توزیع درآمد به‌عنوان موضوع محوری تحلیل‌های اقتصادی برای آسیب‌شناسی، پیش‌بینی و سیاست‌گذاری توجه کنیم.

دینی ترکمانی: در علوم انسانی گریزی از درگیرشدن با قضاوت‌های اخلاقی و ارزش‌گذاری‌های ذهنی وجود ندارد. در واقع ادعای بی‌مورد و واهی است که رادیکال‌ها می‌گویند نباید به این موضوع پرداخت. در اینجا معیار «بهینه پرتویی» مطرح می‌شود که می‌گوید نمی‌شود وضعیت کسی بهتر شود، مگر اینکه وضعیت دیگری بدتر شده باشد

علی دینی ترکمانی، اقتصاددان:

در پرداختن به توزیع درآمد عدالت درگیر اخلاق می‌شود

رابرت لوکاس جمله معروفی دارد که می‌گوید توزیع درآمد موضوعی نیست که در حیطه علم اقتصاد باشد بلکه پرداختن به آن مضر هم هست. اوایل دهه ۱۹۸۰ ایشان این نظر را داشت و مبتنی بر گفته دکتر شاکری، در پرداختن به توزیع درآمد، عدالت درگیر اخلاق می‌شود و اخلاق هم مسئله‌ای است که از فردی به فرد دیگر متفاوت است و اجماعی در آن وجود ندارد. ممکن است کسی بگوید ثروت بابک زنجانی برحق و مشروع است و نباید از او مالیات گرفته شود و دیگری نظر مخالفی داشته باشد که او چنین ثروتی داشته باشد و عده‌ای در فقر مطلق باشند. بنابراین به دلیل تفاوت‌ها در نگاه به این موضوع، گفته می‌شود نباید درگیر مسئله عدالت شد. نکته دیگر اینکه می‌گویند در علوم انسانی گریزی از درگیرشدن با قضاوت‌های اخلاقی و ارزش‌گذاری‌های ذهنی وجود ندارد. در واقع ادعای بی‌مورد و واهی است که رادیکال‌ها می‌گویند نباید به این موضوع پرداخت. در اینجا معیار «بهینه پرتویی» مطرح می‌شود که می‌گوید نمی‌شود وضعیت کسی بهتر شود، مگر اینکه وضعیت دیگری بدتر شده باشد و البته استدلال می‌کند که سازوکار بازار آزاد خودبه‌خود این را تأمین می‌کند، اما مسئله‌ای که وجود دارد این است که معیار بهینه پرتویی مبتنی بر قضاوت ارزشی است که کارایی را بر عدالت اجتماعی و توزیع اولویت داده است. برای همین است که می‌گوید فرقی نمی‌کند که چه کسی در نظام توزیع چقدر سهم ببرد، زیرا در نهایت کارآیی لازم ایجاد می‌شود. به همین دلیل می‌گویند توزیع درآمد از یک قانون طبیعی پیروی می‌کند و هر کاری کنیم، ممکن است وضع کسی بهتر شود اما وضع دیگری بدتر شود، اما میانگین ضریب جینی سر جای خود باقی می‌ماند، پس بهتر است توزیع نابرابر سر جای خودش بماند. اینجاست که آمارتیاسن جمله معروف خود را می‌گوید: «معیار بهینه پرتویی از اندیشه جهنمی سردرمی‌آورد». و واقعیت هم همین است. اگر به تجربه تاریخی نگاه کنیم همه اقتصادهای دنیا می‌خواستند از قانون پرتو پیروی کنند، اکنون رمان‌نویس‌هایی مانند چارلز دیکنز باز هم رمان‌هایی مانند الیور توئیست را در آمریکا و اروپا می‌نوشتند، اما می‌بینیم در کشورهای اسکاندیناوی وضعیت بهتر شده که ناشی از سیاست‌های بازتوزیع درآمد است که رخ داده است. فیلسوف سیاسی برجسته قرن بیستم، جان راولز جمله معروفی دارد که می‌گوید همان‌طور که حقیقت معیار ارزیابی نظام‌های فکری است، عدالت هم فضیلت نظام‌های اجتماعی است، یعنی ما اینجا صحت و سقم حرف‌هایمان و حقیقت نظریه را ارزیابی می‌کنیم. اگر نظریه‌ای مبتنی بر حقیقت باشد برای ما ارجحیت دارد. اما در مورد نظام‌های اجتماعی، معیار ارزیابی چیست؟ اینکه تا چه حدی مبتنی بر عدالت هستند؟ اینجا بحث اساسی است. به تعبیر آمارتیاسن تمام عالمان علوم اقتصادی ناچار هستند به سؤال سقراط پاسخ دهند؛ سعادت واقعی زندگی در گرو چیست؟ این یک پرسش اساسی است و گریزی از آن نداریم. نمی‌توانیم به‌عنوان نرماتیوبودن آن را کنار بگذاریم. اتفاقا باید به آن پاسخ دهیم. ما کشورهایی مانند اسکاندیناوی را که ضریب جینی ۲۵ تا ۳۰صدم دارند، کشورهای موفقی می‌بینیم یا برزیل که ضریب جینی ۵۵صدم است؟ کدام‌ها الگوی بهتری هستند؟ قطعا نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد کشورهای اسکاندیناوی و ژاپن در صدر تمام رتبه‌بندی‌های جهانی هستند. فساد کمتر، درآمد سرانه بیشتر، تورم کمتر، بی‌کاری کمتر. از این زاویه که نگاه می‌کنیم درمی‌یابیم که توزیع درآمد نه تنها با رشد اقتصادی ناسازگار نیست؛ بلکه می‌تواند از طریق شکل‌دادن ترکیب تقاضای مؤثر و هدایت‌بخشی از تقاضا به سمت تولیدات داخلی، موجب رشد اقتصادی بیشتر شود و می‌تواند عدم تعادل‌های بین بخشی را کمتر کند. الان در نظریه مقداری پول، تمام بحثی که بین دوستان وجود دارد ربط‌دادن تورم به حجم پول است. کسی نمی‌گوید این نقدینگی چطور توزیع می‌شود؟ وقتی بخش عمده این نقدینگی وارد بخش مستغلات می‌شود و حباب قیمتی ایجاد می‌کند و نرخ واقعی ارز پایین می‌آید، بخش‌های تولیدی، کشاورزی و صنعت اصلا نمی‌تواند رشد کند. بنابراین عرضه کالا و خدمات کمتر می‌شود و باید واردات انجام شود که ارز خارج می‌شود یا باید فشار تورمی را تحمل کنیم. ما الان یک الگوی مصرف نمایشی داریم که تأثیر خودش را می‌گذارد. چند نفری که پورشه دارند، الگوی مصرفی را شکل می‌دهند که در نتیجه ساختار مصرفی شکل می‌گیرد که عمدتا وارداتگراست و در خدمت تأمین تولید داخلی قرار نمی‌گیرد. درآمد پورشه‌سواران از کجا ناشی می‌شود؟ بخشی از علت به توزیع نابرابر درآمدی در اقتصاد برمی‌گردد که از زوایای مختلف قابل بررسی است.

کاهش احتمال بحران‌های مالی با توزیع عادلانه درآمد

داستان هست‌ها و بایدها یک مسئله مهمی است که به نقد جدی نیاز دارد و یک‌سری در سطح بالا مثل آمارتیاسن آن را نقد کرده‌اند. مسئله این است که تأکید بیش از اندازه روی هست‌ها سر از رویکرد محافظه‌کارانه درمی‌آورد. مثلا می‌گوییم در سطح جهانی ضریب جینی بالای ۶۰صدم است و توزیع درآمد در ملت‌ها بسیار نابرابر است. زمانی نگاه ما این است که باید نابرابری کاهش پیدا کند و برای این امر سراغ بسیج اجتماعی می‌رویم. محرومان و بازیگران اصلی را که می‌توانند به این موضوع کمک کنند، در قالب کروم‌های اجتماعی جهانی وارد صحنه می‌کنیم. اینجا یک رویکرد رادیکال‌تری داریم که وضع موجود را نمی‌پذیریم و به ساختارشکنی از وضع موجود روی آورده‌ایم، چون پشتش یک تحلیل عالمانه وجود دارد اینکه صرفا با تأکید به حذف‌ها و روال موجود کارش را انجام دهد، کاری از پیش نخواهد رفت. رابرت کاکس، نظریه‌پرداز در حوزه روابط بین‌الملل، نام تئوری هست‌ها را تئوری حل‌المسائلی می‌گذارد. یعنی اینکه فرض می‌کنیم ساختارهای موجود خوب هستند و در چارچوب ساختارهای موجود یک‌سری مسائل ریز و کوچک تعریف می‌کنیم و با آنها بازی می‌کنیم. در حالی که اصل بحث روی ساختارهاست که کج‌کارکردی‌های اساسی دارند و باید اصلاح شوند. اتفاقا اگر توزیع درآمد عادلانه شود، احتمال وقوع بحران مالی ۲۰۰۷- ۲۰۰۸ هم کمتر می‌شود چون این نابرابری بیش از اندازه است که باعث می‌شود سرمایه در اقتصاد دنیا متمرکز شود و از فعالیت‌هایی سر دربیاورد که چندان مولد نیست و جلوی کاهش نرخ سود را بگیرد و بعد حبابی درست شود و حباب بترکد و کل اقتصاد جهانی را در گرداب وارد کند.

گذر

فرار برخی دولتی‌ها از مالیات

● **فارس:** رئیس کل سابق سازمان امور مالیاتی با تأکید بر اینکه برخی دولتی‌ها برای فرار از ارزش‌افزوده توسط برخی شرکت‌ها، خریدهای خود را انجام می‌دهند، گفت: به دلیل وجود معافیت‌های مالیاتی و فرار از پرداخت آن، فعلا امکان قطع وابستگی به درآمدهای نفتی و جایگزینی آن با مالیات وجود ندارد. علی عسگری همچنین در پاسخ به این سؤال که آیا بنگاه‌های بزرگ عمومی یا بنیادها مشمول مالیات هستند یا خیر، گفت: بنیادها از قبل هم مالیات پرداخت می‌کردند به این شکل که شرکت‌های زیرمجموعه به‌عنوان مراودات مالی با نظام مالیاتی در ارتباط بودند، اما بنیادها در حکم وزارتخانه‌ها بوده و فعالیت اقتصادی از خودشان ندارند. وی گفت: شرکت‌های زیرمجموعه از قبل هم اظهارنامه می‌دادند، اما سیکل پرداخت آنها در قانون تفاوت داشت که در آینده با اصلاح قانون مالیات، تمام نهادها و بنگاه‌های مشمول مالیات در سال ۹۵ به بعد حکم واحد قانونی دارند. عسگری با انتقاد از فرار مالیاتی برخی از دستگاه‌ها تأکید کرد: برخی از شرکت‌ها یا اطلاعات درست به نظام مالیاتی نمی‌دهند یا با چند دفتر کار فعالیت می‌کنند که این موضوع باید در آینده شفاف شود. این مجموعه‌ها اکثرا خصوصی‌اند و کمتر دولتی‌ها از این اقدامات انجام می‌دهند، چراکه تحت قوانین دولتی هستند. مشاور وزیر امور اقتصادی و دارایی با تأکید بر اینکه برخی دولتی‌ها هم برای اینکه از زیر بار پرداخت مالیات فرار کنند، از طریق دیگر شرکت‌ها اقدام به خرید کرده یا از کارت بازرگانی دیگران استفاده می‌کنند، افزود: بنابراین این موضوعات باید در اقتصاد شفاف شود و نظام مالیاتی بر اساس کارکرد واقعی مالیات‌ستانی کند.

فروش رنو به ایران ۱۰ برابر شد

● **تسنیم:** فروش شرکت خودروسازی رنو فرانسه به ایران در یازدهمین ماه سال جاری میلادی (برابر با آبان) با افزایش ۱۰برابری نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شد و به ۸۰۵۰ دستگاه رسید. شرکت خودروسازی رنو فرانسه اعلام کرد در یازدهمین ماه سال جاری میلادی هشت‌هزارو ۵۰ دستگاه از محصولات خود را روانه بازار ایران کرده است. فروش رنو فرانسه به ایران در نوامبر ۲۰۱۵ (برابر با آبان ۹۴) نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد۱۰ برابری داشته است. فروش رنو به ایران در نوامبر ۲۰۱۴ برابر با ۷۸۰ دستگاه اعلام شده بود.

ماهنامه «وقایع» روی دکه آمد

● نخستین شماره ماهنامه اقتصادی، اجتماعی «وقایع» ویژه آذرماه سال ۱۳۹۴ منتشر شد و روی دکه‌های مطبوعاتی آمد. ماهنامه «وقایع» با محوریت نگاه اجتماعی به اقتصاد و پیامدهایی اجتماعی اولویت اقتصاد و سود به صاحب امتیازی و مدیر مسئولی سیدعبدالکریم محقق و زیر نظر شورای سردبیری مجید اعزازی، سیدعبدالکریم محقق و مجید فروغی منتشر شده است. گفت‌وگو با حسین موسویان با عنوان درآمدزایی با دیپلماسی عمومی، موضوع بیماری‌های اجتماعی اقتصاد ایران در گفت‌وگو با دکتر سعیدی مدیر گروه برنامه‌ریزی اجتماعی دانشگاه تهران، گزارش میزگرد کالایی‌شدن شهر با حضور محمدامین قانعی‌راد و حسین ایمانی جاجرمی با عنوان «از شهرفروشی به جرم‌فروشی رسیده‌ایم» و گزارش و گفت‌وگویی درباره مؤسسه‌های خیریه و گزارشی با عنوان واگذاری بیلبوردهای تبلیغاتی و همچنین اصلاح‌طلبان و انتخابات بهارستان دهم از جمله مطالب نخستین شماره «وقایع» است. یادداشت‌ها و تحلیل وقایع اقتصادی، اجتماعی، سیاست و بین‌الملل آبان‌ماه از دیگر مطالب این شماره «وقایع» است.

شرکت ملی نفت ایران
شرکت نفت فلات قاره ایران (سهامی خاص)

آگهی ارزیابی کیفی مناقصه عمومی و دومرحله ای شماره ۰۶۹/ ۹۴
پروژه طراحی، تامین کالا و احداث یک دستگاه آب شیرین کن
۳۰۰۰ متری مکعبی و ۴ دستگاه الکترو پمپ در منطقه سیری

نوبت اول

شرکت نفت فلات قاره ایران در نظر دارد انجام خدمات فوق الذکر را طبق شرح کار تدوین شده پس از ارزیابی کیفی از طریق مناقصه به مدت ۲۲ ماه به پیمانکار واجد شرایط به شرح ذیل واگذار نماید:
الف: شرح مختصر خدمات/ پروژه: طراحی، ساخت، نصب و راه اندازی یک دستگاه آب شیرین کن از نوع MED با ظرفیت ۳۰۰۰ مترمکعب به همراه کلیه متعلقات جانبی و تامین و نصب ۴ دستگاه الکترو پمپ عمودی آب شور در اسکله ب: محل اجرای خدمات/پروژه: منطقه سیری ج: مدت خدمات پروژه: ۲۲ماه
د: شرایط متقاضی:
۱ -دارا بودن گواهینامه صلاحیت پیمانکاری با حداقل پایه ۳ در رشته نفت و گاز یا تاسیسات و تجهیزات و یا سازندگان دستگاه آب شیرین کن با پروانه بهره برداری معتبر و تجهیزات ، امکانات سابقه و تجربه مرتبط با موضوع مناقصه و کسب حداقل امتیاز ارزیابی کیفی
۲ -ارائه یک نسخه تایید شده از صورت های مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا اعضای جامعه حسابداران رسمی الزامی است. (در صورت برنده شدن)
۳ -توانایی ارائه ضمانتنامه شرکت در مناقصه به مبلغ ۵۶۱/۵۰۰/۰۰۰ (پانصد و شصت و یک میلیون و پانصدهزار)ریال
۴ -توانایی ارائه ضمانتنامه انجام تعهدات به میزان ۵ ٪ مبلغ کل قرارداد طبق ضوابط کارفرما در صورت برنده شدن
۵ -به تقاضاهای مشروط و مبهم و ناقص و یا مغایر با شرایط مندرج در این آگهی و تقاضاهایی که بعد از مهلت مقرر دریافت گردد ترتیب اثر داده نخواهد شد.
۶ -شرکت نفت فلات قاره ایران در رد یا قبول هر یک یا تمام پیشنهادات بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار خواهد بود.
۷ -پیشنهادات مالی می بایستی حداقل سه ماه پس از وصول پیشنهادات به کمیسیون مناقصات شرکت نفت فلات قاره ایران دارای اعتبار باشند.
از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت می شود حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم آمادگی خود را به صورت کتبی به آدرس ذیل اعلام و همزمان حضورا با در دست داشتن مدارک ذیل نسبت به دریافت مدارک ارزیابی کیفی اقدام نمایند.
۱ -گواهینامه صلاحیت پیمانکاری معتبر مندرج در بند ۱ بالا ۲ -یک نسخه از کلیه آگهی های ثبت و تغییرات شرکت
۳ -اساسنامه شرکت ۴ -معرفی نامه شرکت متقاضی جهت دریافت اسناد
ضمنا می بایستی ظرف مدت ۱۴ روز پس از آخرین مهلت دریافت مدارک ارزیابی کیفی اطلاعات مورد درخواست به آدرس ذیل در مقابل رسید تحویل گردد محل و زمان تحویل و گشایش پیشنهادها در اسناد مناقصه قید می گردد.
نشانی محل اعلام آمادگی و تحویل اسناد : تهران، خیابان ولیعصر، نرسیده به تقاطع مدرس، خیابان تورج، خیابان خاکزاد، شماره ۱۴ شرکت نفت فلات قاره ایران، طبقه ۵، امور قراردادها تلفن: ۲۳۹۶۲۵۱۱ فاکس: ۲۲۶۶۴۲۳۴
تبصره: متقاضیان می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر در روز آگهی نوبت دوم به سایت اینترنتی این شرکت به نشانی WWW.IOOC.CO.IR مراجعه نمایند.
روابط عمومی شرکت نفت فلات قاره ایران